

Hasło wszystkich haseł, czyli szkarby są wieczne

Propozycje wykorzystania filmu z serii „Krasnoludki 2.0” w ramach zajęć z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Film dotyczy kwestii bezpiecznego korzystania z możliwości nowoczesnych technologii proponowanych przez organizatorów konkursów za pośrednictwem Internetu.

Lekcja wychowawcza, lekcja z pedagogiem lub psychologiem szkolnym

Nauczyciel może wykorzystać film podczas lekcji wychowawczych, lekcji informatyki czy też w czasie spotkań uczniów z pedagogiem szkolnym na temat rozsądnego zabezpieczania swoich skrzynek pocztowych, kont na portalach społecznościowych i innych narzędzi multimedialnych, które wymagają haseł.

Warsztaty dla dorosłych – rodzice i nauczyciele

Film ten można wykorzystać podczas spotkań nie tylko ze starszą młodzieżą, ale też z rodzicami i nauczycielami na ten temat. Pomysł może być wykorzystany także podczas spotkań z rodzicami i radą pedagogiczną. Dorośli bardzo często zapominają zabezpieczać swoje konta, udzielają informacji o hasłach osobom postronnym, zapominają się wylogować na komputerach powszechnego użytku (miejsce pracy, kawiarenki internetowe, komputer dzielony z dziećmi) np. z dziennika elektronicznego, z poczty czy z portali społecznościowych. Można wypracować z rodzicami i nauczycielami sposoby ochrony rodziny lub szkoły przed niewłaściwymi zachowaniami młodych ludzi w relacjach z innymi użytkownikami Internetu.

Poniższe propozycje są pojedynczymi modułami, z których można skomponować zajęcia w zależności od rodzaju problemów, jakie występują w danej grupie.

Przykładowe zajęcia

Cel:

Uświadomienie uczniom lub dorosłym uczestnikom zajęć konieczności chronienia haseł dostępu do np. poczty elektronicznej, portali społecznościowych, kont bankowych, kart kredytowych itp.

1. Rozpoczynamy od zapytania uczestników zajęć, w jakich sytuacjach można bezpiecznie podać swoje imię i nazwisko, adres, dane osobowe, a w jakich raczej nie powinno się tego robić, aby nie narazić się na nieprzyjemności. Pomysły warto zapisać na dużym arkuszu powieszonym wcześniej na tablicy lub zapisywać na tablicy multimedialnej.
2. Prowadzący mówi, że swoje dane trzeba chronić. Zapisuje na tablicy słowo HASŁO. I prosi, by się zastanowić, w jakich sytuacjach ludzie używają haseł. Uczestnicy znów proponują różne pomysły, prowadzący zapisuje je na tablicy.

3. Prowadzący proponuje obejrzenie filmu: „Hasło wszystkich haseł, czyli skarby są wieczne.”
4. Grupę należy teraz podzielić na małe, 3-4 osobowe, zespoły. Każdy zespół otrzymuje wydrukowaną wcześniej tabelkę do uzupełnienia. Prowadzący poleca, aby wymyślić jak najwięcej konsekwencji wymienionych sytuacji (są to autentyczne sytuacje, które się często zdarzają).

SYTUACJA PIERWSZA:

Jadwiga postanowiła sprawdzić pocztę na komputerze w swoim domu. Wpisując hasło, nacisnęła opcję: „zapamiętaj hasło użytkownika na tym komputerze”. Wychodząc z poczty, nie wylogowała się, tylko zamknęła stronę. Kiedy odeszła od komputera, jej syn nastolatek włączył tę samą stronę do logowania się w poczcie elektronicznej i wyświetlił otwartą pocztę mamy.

SYTUACJA DRUGA:

Pan Karol, nauczyciel matematyki, wpisywał oceny z klasówki klasy 6. w dzienniku elektronicznym. Pracował na komputerze w jednej z klas szkolnych. Nagle w trakcie pracy zaczął boleć go brzuch i musiał wyjść do toalety na pół godziny. W pośpiechu zapomniał wylogować się z systemu i zostawił włączony komputer. W tym czasie do klasy wszedł jeden z uczniów klasy 6.

W FORMIE TABELKI DO WYDRUKU:

Sytuacja	Konsekwencje
Jadwiga postanowiła sprawdzić pocztę na komputerze w swoim domu. Wpisując hasło, nacisnęła opcję: „zapamiętaj hasło użytkownika na tym komputerze”. Wychodząc z poczty, nie wylogowała się, tylko zamknęła stronę. Kiedy odeszła od komputera, jej syn nastolatek włączył tę samą stronę do logowania się w poczcie elektronicznej i wyświetlił otwartą pocztę mamy.	
Pan Karol, nauczyciel matematyki, wpisywał oceny z klasówki klasy 6. w dzienniku elektronicznym. Pracował na komputerze w jednej z klas szkolnych. W trakcie pracy nagle zaczął boleć go brzuch i musiał wyjść do toalety na pół godziny. W pośpiechu zapomniał wylogować się z systemu i zostawił włączony komputer. W tym czasie do klasy wszedł jeden z uczniów klasy 6...	

5. Uczestnicy mają na to zadanie 15-20 minut. Potem omawiają wyniki swej pracy.
6. Prowadzący prosi grupy o sformułowanie wniosków, które można zapisać jako zasady bezpiecznego korzystania z haseł.

Można też w podsumowaniu zajęć poprosić o wykonanie estetycznych, ozdobionych kartek-informacji do powieszenia w domu, w pracy albo w szkole, np. PAMIĘTAJ O BEZPIECZNYM WYLOGOWANIU SIĘ. CHROŃ SWOJE HASŁO. SPRAWDŹ, CZY NIE UDOSTĘPNIŁEŚ HASŁA. Trzeba wtedy przygotować dla zespołów kolorowe kartony, nożyczki, markery, farby, kartki, klej, kolorowy papier. Można też zadać uczniom do domu pracę dotyczącą wykonania kilku takich kartek na potrzeby swoje, szkoły i rodziny.

* * *

Do powyższych zajęć można dodać ćwiczenie uświadamiające wagę dobrze wybranego hasła. Powszechnym problemem jest wymyślanie zbyt łatwych haseł lub udostępnianie haseł osobom postronnym, co jest powodem włamań i kradzieży w obrębie kont różnego typu.

1. Prowadzący proponuje uczestnikom zabawę: „Co mam na myśli?”. Mówi, że wszyscy mają zgadywać, jakie słowo ma na myśli i że jest to hasło do jego konta pocztowego, którego login brzmi jurekogurek123 (zapisuje na tablicy).
2. Uczestnicy mogą zadawać tylko takie pytania, na które prowadzący może odpowiedzieć „tak” lub „nie”. Hasło, jakie na myśli ma prowadzący, to JUREKOGUREK123 i prawdopodobnie dość szybko uczestnicy je odgadną.
3. Następnie prowadzący pyta, dlaczego tak wiele osób wymyśla hasła podobne do loginu. Dlaczego ludzie nie mają trudnych haseł? Co stanowi o trudności hasła? Jakie powinny być hasła? Czy powinniśmy je zapisywać w komputerach, czy w innych miejscach? Czy powinniśmy podawać hasło np. komuś, kto nam naprawia komputer? Jak zapamiętywać hasła, żeby nie zapisywać ich?
4. Z odpowiedzi uczestników warto stworzyć spis zasad dotyczących ustalenia trudności hasła.